

رفتار مقاومتی خاکهای مسلح شده با ژئوتکستایل و خرده لاستیک

جواد غفاری^۱، محمود قضاوی^۲

۱- استادیار گروه عمران، دانشگاه تبریز

۲- استاد دانشکده عمران، دانشگاه صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی

j.ghaffari@tabrizu.ac.ir

خلاصه

امروزه مصالح خرده لاستیک در بیشتر کارهای ژئوتکنیکی بصورت مصالح خاکریزی در ترکیب با مصالح طبیعی استفاده می‌شود. در این مقاله رفتار مقاومت برپی خاکهای ماسه ای مسلح شده با ژئوتکستایل و خرده لاستیک با استفاده از دستگاه آزمایش سه محوری بررسی شده است. در این تحقیق از مخلوط مصالح ماسه-خرده لاستیک با نسبت های حجمی ۰.۱۰:۱، ۰.۱۵:۰.۷۵، ۰.۲۵:۰.۶۵ و ۰.۳۵:۰.۶۵ بعنوان مصالح خاکریزی و از ژئوتکستایل بعنوان مسلح کننده استفاده شده است. همچنین همه آزمایشها با یک سرعت برش ثابت بهمراه سه تنش محدود کننده مقاومت انجام شده است. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که میزان خرده لاستیک، مقاومت خاک ماسه ای در سطح کرنش‌های بالاتر - مخصوصاً برای نمونه‌های خاکی مسلح شده با ژئوتکستایل افزایش می‌دهد.

کلمات کلیدی: خرده لاستیک، ژئوتکستایل، مقاومت برشی، آزمایش سه محوری

۱. مقدمه

امروزه جهت کاهش معضلات دفع تایرهای فرسوده، از آنها در بسیاری از کارهای عمرانی بعنوان مصالح سبک وزن در خاکریزها استفاده می‌شود. بطور معمول تایرهای فرسوده به دو شکل کلی، کامل یا دست نخورده و بصورت تراشه، دانه ای و پودر مورد استفاده مجدد قرار می‌گیرند. مخلوط خرده لاستیک با خاک برای ساخت خاکریزها، نه تنها روشی برای استفاده مجدد از خرده لاستیک جهت کاهش خطرات زیست محیطی است بلکه مسائل ژئوتکنیکی مرتبط با پایین بودن مقاومت برپی خاکها از مرتفع کرده و بهبود می‌بخشد [۱].

Gotteland et al. (2005) آزمایش‌های سه محوری زهکش شده مختلفی بر روی مخلوط ماسه و خرده لاستیک انجام داد. نتایج آزمایش‌های آنها نشان می‌دهد که مقاومت برپی با افزایش خرده لاستیک به میزان ۳۴٪ وزنی، افزایش یافته و بیشتر از این درصد، مقاومت کاهش می‌یابد [۲]. Foose et al. (1996) مقدار زاویه اصطکاک داخلی تراشه لاستیک ماسه را ۶۷ درجه به دست آورد در حالیکه برای ماسه تنها این مقدار ۳۴ درجه بوده است [۳].

Yoon et al. (2004) ظرفیت باربری و نشست ماسه مسلح شده با تایر را توسط آزمایش بارگذاری صفحه ای مورد مطالعه قرار دادند. نتایج آزمایش‌ها نشان داد که ظرفیت باربری ماسه شل مسلح شده توسط تایرهای فرسوده بیشتر از دو برابر ظرفیت باربری ماسه شل است [۴]. Ghazavi and Sakhi (2005)، در پژوهشی عملکرد تراشه‌های لاستیکی در نمونه‌های تراکم شده ماسه ای را بررسی کردند و با انجام آزمایش‌های CBR، اثر این مصالح تسلیح کننده خاک را ارزیابی کردند. این محققین بعد از انجام آزمایش‌های خود به این نتیجه رسیلند که در انرژی تراکم پایین تر، تاثیر ابعاد تراشه‌ها بیشتر است و همچنین تغییر مناسب در ابعاد تراشه‌ها می‌تواند افزایش چشم گیر در نتایج CBR شود. همچنین در صورت ثابت بودن شرایط با افزودن تراشه‌های لاستیک به میزان ۵۰٪ حجمی میزان افزایش اصطکاک داخلی در حدود ۱۱۳٪ یعنی تا ۶۷ درجه خواهد بود [۵].

هدف از این مطالعه بررسی اثر خرده لاستیک و تعداد لایه‌های ژئوتکستایل بر روی مقاومت برپی مخلوط ماسه-خرده لاستیک مسلح شده با ژئوتکستایل می‌باشد. برای این منظور تعدادی آزمایش سه محوری بر روی مخلوط‌های مختلف ماسه و خرده لاستیک انجام شده است.

^۱ استادیار گروه عمران، دانشگاه تبریز
^۲ استاد گروه عمران، دانشگاه صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی